

Van de Voorzitter. . .

September 1992

1 TuG

Het is ronduit verheugend in ‘The prez says. . .’ te lezen dat de stabiliteit van $\TeX$ etc. een groot goed is. Als dan ook nog de leiders van het lxiii project¹ hetzelfde in Praag, ‘en plein public,’ uitbazuinen, dan ben je blij. Even later vraag je je toch af, hoe het komt dat het zo lang geduurd heeft voordat deze lieden zich dit realiseerden. Was de verwarring van de kern met de verschillende user-interfaces misschien in het spel? Of speelde blinde toepassing van analogie-redenering—software die niet onderhouden wordt is gedoemd te sterven—een rol? TUGboat verschijnt weer regelmatig, en TTN rapporteert bijzonder fraai over het wel-en-wee van $\TeX$ etc, worldwide. De uk $\TeX$ ug en NTG bieden een gecombineerd lidmaatschap met TUG.² $\TeX$ HaX wordt nu behartigd door Peter Abbott en collegas. De lxiii, driver, PD PC distributie projecten worden door TUG gesteund c.q. gesubsidieerd. Het organiseren van de annual meetings en het uitbrengen van de proceedings is in goede handen. De membership committee heeft de voordelen van het TUG lidmaatschap expliciet gemaakt en aangevuld. De T-shirts committee draait als nooit tevoren. Prima!

Desondanks gaat het nog niet goed met TUG. Na Nelson Beebe hebben wij Malcolm Clark als interim-prez.³ Ron Whitney heeft per 1 September 1992 het office verlaten, en een leegte achter gelaten. Financieel moet er nog steeds bijgepast worden, gelukkig steeds minder. De BoD vergaderingen zijn nog verre van effectief. Het menselijk omgaan met actieve commissieleden, vooral als de aangedragen ‘message’ onwelkom is, heeft nog veel weg van het aloude de ‘boodschap met de boodschapper’ te verwarren, met al zijn kwalijke gevolgen. In Cork was ik getuige van (en dus gewaarschuwd, en in zekere mate ook medeplichtig door geen veto uit te spreken) de kwalijke manier waarop Ray Goucher ‘bedankt werd voor bewezen diensten.’ Het ledental is teruggelopen van ≈ 4.500 naar ≈ 3.500 . De life-lijn van TUG—TUGboat—is organisatorisch-technisch zeer kwetsbaar, eigenlijk ontoelaatbaar kwetsbaar. De laatste boodschap is mij niet in dank afgenomen. Ook op klachten over de behande-

ling van auteurs-in-spe wordt niet adequaat gereageerd. Wie een artikel aanbiedt, heeft op zijn minst recht op informatie over de te doorlopen procedure en de daarbij behorende termijnen, zodat duidelijk wordt hoeveel tijd gaat verlopen tot acceptatie en publicatie. Ook de houding van sommige referees is voor verbetering vatbaar. Anders dan bij een wetenschappelijk tijdschrift gaat het bij een tijdschrift van een Users Group immers om wederzijdse hulp.⁴ Het referee-en van boekbesprekingen gaat mij te ver. En laten wij wel wezen in het publishing gebeuren is $\TeX$ slechts een zijstroompje, hoog ontsprongen, en kristal helder, dat wel. Net zo als met schone lucht en zuiver bronwater is het vrij voor iedereen. Helaas wordt het ook relatief schaarser. De grote stroom van de dagelijkse publicaties bestaat uit de kranten en de tijdschriften, die zonder gebruik van $\TeX$ worden opgemaakt. Zelfs binnen het bastion van de wetenschap wordt de dienst uitgemaakt door Wordperfect, in ieder geval in Nederland. Oost- en Midden-Europa vormen hierop een uitzondering, wie weet voor hoe lang nog.

En verder, . . . de paradox is ontstaan dat de Amerikanen geen eigen LuG hebben.

2 Europese LuG-s

De Europese activiteit dit jaar was de Euro $\TeX$ ’92, met CSTuG als spin in het Web.⁵ Toch jammer dat CSTuG een tijdsbeklemming heeft aangezegd t.a.v. redistributie van het goede werk. Het prijsvoordeel van een grotere oplage van de proceedings rechtvaardigt niet de beperking van de vrijheid van redistributie van geselecteerd materiaal door andere LUG-s. Bovendien is de hoop op een grotere verkoop op deze manier een illusie. Ik schat in dat eerder het omgekeerde—tijdig geselecteerd materiaal *herdistribueren*—appetit tot aanschaf zal opwekken. Bovendien, er had toch even gepolst kunnen worden hoeveel exemplaren NTG dacht te kunnen afnemen? Wij moeten kennelijk nog leren effectief met onze nieuwe media—lees netwerk—om te gaan, vooral dit soort eenvoudige polsingen zijn nu makkelijk mogelijk, waarmee financiële risico’s gereduceerd kunnen worden.

¹ $\LaTeX$ 3 project: Frank Mittelbach and Chris Rowley.

² Er zijn 2-maal zoveel gecombineerde NTG-TuG leden als verwacht.

³ Tot 1 Januari 1993. Voor de verkiezing zijn geen nominaties binnengekomen.

⁴ Na uitdrukkelijke melding van het een en ander gaat het nu gelukkig al beter. Ik hoop echter dat de gedane suggesties standaard procedures zullen worden.

⁵ Voor de proceedings $\approx$ DM 30,-, neme men contact op met jvesely@cspguk11.bitnet. Het komt op de NTG leestafel ter inzage.

In Europa zijn DANTE en GUTenberg sterke stromingen. Zij hebben het mogelijk gemaakt dat afgevaardigden van Oost- en Midden-Europa konden deelnemen aan de Praagse EuroT_EX. Een prima initiatief. Sommige Engelsen en ondergetekende voelden zich in verlegenheid gebracht toen dit in Praag bekend werd gemaakt. Waarom was dit niet eerder kenbaar gemaakt? Waarom werden wij niet van dit goede idee op de hoogte gebracht, zo dat ook wij konden helpen? Wij hebben er niet aan gedacht, helaas.⁶ In ieder geval probeert Peter van Summeren de subsidies structureel via Brussel te laten verlopen, in het kader van de Europese integratie.

Naast de traditionele LuG-s zijn er nu ook een aantal Oost- en Midden-Europese groepen. CSTuG, Tsjechoslowakije, is goed georganiseerd met een redelijke basis van actieve leden. (Zij splitsen niet op!) GUST, Polen, met zo'n 100 leden, heeft veel potenties. CYRTuG heeft kennelijk een lange aanloop nodig. HUNTuG, Hongarije, blijft wat bescheiden. Roemenië komt net kijken, en danst vrolijk mee.

Volgend jaar is er *de* bijeenkomst in Aston, met helaas het geharrewar over de naam en door wie het georganiseerd gaat worden. De BoD-commissie heeft Aston als enige locatie voorgesteld, met als resultaat dat de annual TUG meeting volgend jaar in Europa is. Het is jammer dat DANTE dit niet volmondig steunt. Het zou toch zo mooi zijn: een gecombineerde TUG-EuroT_EX bijeenkomst. Soms heeft het T_EX-wereldje wat weg van een religieuze sekte, inclusief al het gekibbel. Er is niets menselijks vreemd aan. Niettemin blijf ik van mening dat het net zo makkelijk plezieriger kan gaan.

3 NTG

Het grote gebeuren dit jaar was het contact met de wiskundigen: voorjaarsbijeenkomst bij het CWI, en stukjes in de mededelingen van het Wiskundig Genootschap. Misschien dat wij ons de komende tijd moeten richten op de contacten met SURF, met het 'PD T_EX op de PC' als troef.⁷ Als tweede grote activiteit was er de cursus van David Salomon: Insights and Hindsight. Ruim 45 NTG-ers hebben hun inzicht in de T_EXnigma in een klap op een hoger plan gebracht. Prima deze investering in mensen, te meer daar wij een financiële investering van f 2000,- hadden begroot en er uiteindelijk positief met ruim f 1000,- zijn uitgesprongen. David is bezig zijn materiaal te herbewerken tot een boek in zijn 'sabbatical,' van September tot en met December. In het voorjaar brengen wij dan de tweede, herziene, versie uit, wederom als MAPS Special. Watch out!

Met GUST heb ik nader kennis gemaakt. Een informele samenwerking is afgetast. Informatie-uitwisseling, samenwerking en sharing van het goede werk en know-

how, ça va sans dire. Ook gaan wij de bulletin's uitwisselen.⁸ Er is echter een nadeel: wij kunnen zo slecht Pools lezen. Op de leestafel zal het GUST bulletin, to come, aardig staan, naast het Tsjechische bulletin, de vertrouwde Komödie, de GUTenberg cahiers, en hopelijk weer eens een Baskerville of T_EX-line. Deze federatieve benadering stimuleert kleinschaligheid, met zijn creatieve spin-offs. Elke groep legt zijn accenten, met een rijke schakering als resultaat. Dit in tegenstelling tot de centralistische moloch, waarbij alles wat er even buiten valt wordt afgeknepen, en derhalve de dood is voor creativiteit. Prima toch, die federatieve gedachte!

Verder gaan wij bescheiden door, met als hoofdlijnen:

- onze voorjaars- en najaarsbijeenkomsten, met de bijbehorende MAPS-en;
- samenwerking (met zuster en wetenschappelijke verenigingen);
- de PD T_EX etc. distributie voor PC-s;
- beschikbaar stellen van PR- en cursusmateriaal (MAPS specials);
- het behartigen van de file- en listserver(s);
- verbreding van de basis van actieve leden.

Het lustrum staat in het teken van de algemene typografie—Van font tot boek—en zal plaatsvinden in de regio Utrecht, op 10 juni 1993, met als gastinstelling het KNMI.

4 Literate Programming

George Greenwade heeft onlangs een discussielijst over literate programming geopend. Veel e-mail! Geïnteresseerden kunnen inhaken op

listserv@shsu.bitnet

middels de boodschap:

```
subscribe litprog "<Je naam>"
```

Het is mogelijk de geaccumuleerde discussie per maand op te vragen bij de fileservers in shsu.

Via deze lijst kwam ik in contact met Richard Kooijman, die kennelijk al wat ervaring heeft met Literate Programming. Als introductie tot Literate Programming is er Knuth's artikel uit 1984, en het boek van Wayne Sewell (1989): Weaving a program, Van Nostrand Reinhold. Knuth's artikel en '... a lot of other writings about styles and standards for reliable software engineering, is collected in the anthology

⁶Het is wel zo dat de GUTenberg organisatie vorig jaar diverse collegas subsidiëerde, en dus hadden wij dat wel kunnen extrapoleren.

⁷Dit ondanks dat de HIO-s e.d. nu ook bij SURF een mailbox kunnen huren, en daarmee toegang hebben tot het elektronisch netwerk inclusief het FTP-en.

⁸Dit ook met een wiskundig tijdschrift in Brno.

Knuth, D.E (1991): *Literate Programming*
 CSLI Lecture Notes No 27
 ISBN 0-9370-7380-6/4 (paper/cloth).'

Ten aanzien van de programmatuur het volgende van
 Richard.Kooijman@dnpap.et.tudelft.nl:

'Ik zelf gebruik NOWEB. Dit is een simpel LP tool die geschikt is voor alle programmeertalen. Het kent slechts twee soorten blokken: docu en source. Docu gaat naar een $\TeX$ file met verbatim code. Code gaat naar een .c file (b.v. geef je aan in een Makefile).

Voordeel is dat het geschikt is voor alle programmeertalen en het blijft van de source code formatering af. Zoals jij je code typt zo komt het eruit. Dit is tevens een nadeel, want de tool helpt je dus niet het formaat consistent te houden, b.v.

```
if          if
BEGIN          BEGIN
...      en      END
END
```

worden allebei gewoon gekopieerd naar de $\TeX$ docu en source code files.

Andere tools helpen wel en kunnen zelfs gereserveerde keywords vet afdrukken om de source te verduidelijken. Nadeel daarvan is dat je je eigen instellingen moet

kwijt kunnen in de tools (hoe moeten if's geformatteerd worden) en als je het voor BASIC wilt gebruiken (b.v.) dan moet er een BASIC definitie bestand aanwezig zijn.

CWEB lijkt het meest op WEB, maar is alleen voor C sources.

Spidery WEB lijkt ook veel op WEB en kent een aantal programmeertalen: C, C++, Ada, FORTRAN en Pascal (geloof ik).

Nu over naar het belangrijkste punt: wat draait er op PC's? Alle systemen die ik hier genoemd heb draaien in ieder geval op UNIX, maar ik weet alleen van NOWEB zeker dat het op mijn PC draait. Ik heb het overgezet (C code was ANSI compatible, dus dat ging gelijk goed) maar er worden een aantal scriptjes gebruikt, zowel voor csh als awk.'

Mijns inziens is het grote vernieuwende van *Literate Programming* het *relationele* programmeren, in tegenstelling tot het vertrouwde sequentiële programmeren. Dat de link met de documentatie een belangrijke relatie is, en dat daardoor literate programming geïdentificeerd wordt met gelijktijdig documenteren, doet aan het algemene relationele niets af. Het is zo ongewoon, dat er nog heel wat ervaring mee moet worden opgedaan, om de voor- en nadelen boven water te krijgen.